

İLKÖĞRETİM II. KADEME ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STİLLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİYLE İLİŞKİSİ*

İlknur PALAS AKTAŞ**
Dilşad MİRZEOĞLU***

ÖZET

Bu araştırma, ilköğretim II. kademe (6. 7. ve 8. sınıf) öğrencilerinin öğrenme stillerinin demografik özellikleriyle ilişkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya 2005–2006 eğitim-öğretim yılında Bolu İl Merkezinde bulunan 12 ilköğretim okulunda okuyan toplam 1498 (717 kız, 781 erkek) öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak 6 sorunun sorulduğu (Okul, Sınıf, Cinsiyet, Annenin ve Babanın eğitim durumu, Ailenin gelir düzeyi) kişisel bilgi anketi ve öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek için Kolb'un (1985) geliştirdiği "Öğrenme Stilleri Envanteri" kullanılmıştır. Toplanan verilerin çözümlenmesinde, öğrenme stillerinin belirlenmesinde frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları ve demografik özellikleriyle ilgili verilerin karşılaştırılması içinde Ki-Kare Testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgulara göre; araştırmaya katılan ilköğretim II. kademedeki öğrencilerin %37,4'ünün değiştiren, %24'ünün özümseyen, %19,8'inin ayrıştıran, %18,8'inin yerleştiren öğrenme stiline sahip olduğu belirlenmiştir. Çalışmaya katılan toplam öğrencilerin öğrenme stillerinin cinsiyetlerine ve sınıf düzeylerine göre manidar düzeyde farklı olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Ayrıca, öğrencilerin öğrenme stillerinin annenin, babanın eğitim durumlarına ve ailenin gelir durumlarına göre manidar düzeyde fark göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

Anahtar Kelimeler: Öğrenme Stili, Demografik özellikler

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEARNING STYLES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS AND THEIR DEMOGRAPHIC FEATURES

ABSTRACT

The aim of this study was to determine the relationship between the learning styles of secondary school students (6th, 7th and, 8th grades) and their demographic features. 1498 students (717 girls, 781 boys) from 12 secondary schools in Bolu in the 2005-2006 school year participated in this study. A "personal information inquiry" including 6 questions (name of the school, class, gender, education level of mother and father, income level) was applied in order to collect the demographic features of the students. In addition, "Learning Styles Inventory" developed by Kolb in 1985 was used to determine their learning styles. The students' learning styles preferences were analyzed through frequency (f) and percentages (%). Students' learning styles preference were compared with gender, class level, education level of mother and father, family income level by using Chi-square Test. According to the results of the study; it was found that 37.4% of the secondary school students participating in the study have diverger, 24% of them have assimilator, 19.8% converger and 18.8% accomodator learning styles. There was a significant difference between the students' learning styles and their mothers' and fathers' level of education or the level of income level the family ($p<0.05$). There was also a significant difference between students' learning styles and class levels and gender ($p>0.05$).

Key words: Learning Style, Demographic Features.

*Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yapılan yüksek lisans tezinin bir bölümüdür.

**Beden Eğitimi Öğretmeni MEB/BOLU/ E.posta: ilknurpalas@mynet.com

***Abant İzzet Baysal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu / BOLU/ E.posta: belcesu@yahoo.com

1. GİRİŞ

Öğrenme stili kavramı son zamanlarda yurt içi ve yurt dışı eğitim literatüründe sıkça kullanılan bir kavramdır. Alışılmış ve belli bir tarzda bilgi ediniminin benimsenmesi olarak tarif edilebilen öğrenme stili, bireyin zaman zaman geniş bir yelpazede değişik durum ve yerlerde sergilenebilen benimsediği bir öğrenme yaklaşımını belirtir (Bilgin ve Durmuş, 2003). Öğrenme stilleri bilgiyi alma ve işleme sürecindeki kişisel farklılıklardır (Felder, 1996). Dunn ve Dunn'a (1993) göre ise öğrenme stili; her bireyde farklılık gösteren, bireyin yeni ve zor bilgi üzerine konsantre olması ile başlayan bilgiyi alma ve zihne yerleştirme süreciyle devam eden bir yoldur (Bahar ve Bilgin, 2003). Kolb (1984) ise öğrenme stilini, bireyin genetik mirasının, geçmişteki yaşantılarının ve şu anda içinde bulunduğu çevrenin ondan beklentilerinin bir sonucu olarak veya bireyin bilgiyi işleme ve elde etmede tercih ettiği yollar şeklinde tanımlamıştır. En genel anlamı itibarıyla öğrenme stilleri, bireylerin bilgiyi toplama, düzenleme, düşünme ve yorumlama yöntemlerindeki tercihleridir (Bahar ve Bilgin, 2002).

Öğrenme stili terimi, son yıllarda özellikle David A. Kolb'un "Yaşantısal Öğrenme Kuramı"nın bir uzantısı olarak öğrenme terminolojisine girmiştir. Kolb (1984) yaşantısal öğrenmenin temelini oluştururken Dewey'den, Lewin'den Piaget'den etkilenmiştir (Kolb, 1984). Bu etkilenme, öğrenme stili envanterini hazırlarken Kolb'ün terminolojisine de yansımıştır. "Her üç öğrenme modelinin de ortak noktası; öğrenmenin bir süreç olarak tanımlanması ve kavramların yaşantılar yoluyla oluşarak, sürekli değişim göstermesidir. Yeni bilgi, yetenek ve tutumlar deneyimsel öğrenmenin dört biçimi ile gerçekleştirilmektedir. Öğrencilerin etkin olabilmeleri için dört farklı beceriyi işe koşmaları gerekmektedir. Kolb yaşantısal öğrenme kuramını, Somut Yaşantı (SY) (Concrete Experience), Yansıtıcı Gözlem (YG) (Reflective Observation), Soyut Kavramsallaştırma (SK) (Abstract Conceptualization) ve Aktif Deneyim (AD) (Active Experience) yeteneklerini içeren dört aşamalı bir döngü olarak tanımlamıştır. Her bir öğrenme biçimini simgeleyen öğrenme yolları birbirinden farklıdır (Kolb, 1984).

Somut Yaşantı-SY (Concrete Experience-CE): Algılama ve hissetme yolu ile öğrenirler (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993). Birey teorik yaklaşımları yararlı bulur ve her olayı kendi içinde yorumlar. İçinde bulunduğu deneyimlerden en iyi şekilde öğrenirler. Öğretmen, bireyin kendini yöneterek öğrenmesine yardımcı olan kişidir (Clark, 2000). Yaşantı ve problemlerle kişisel olarak ilgilenmek ve hissetmek düşünmekten daha önemli görülmekte, kuram ve genellemeler yerine o anki gerçeğin teklifi ve karmaşıklığı; problemlerin çözümünde sistematik ve bilimsel bir yaklaşım yerine sezgilere dayalı bir yaklaşım tercih edilmektedir (Kolb, 1984).

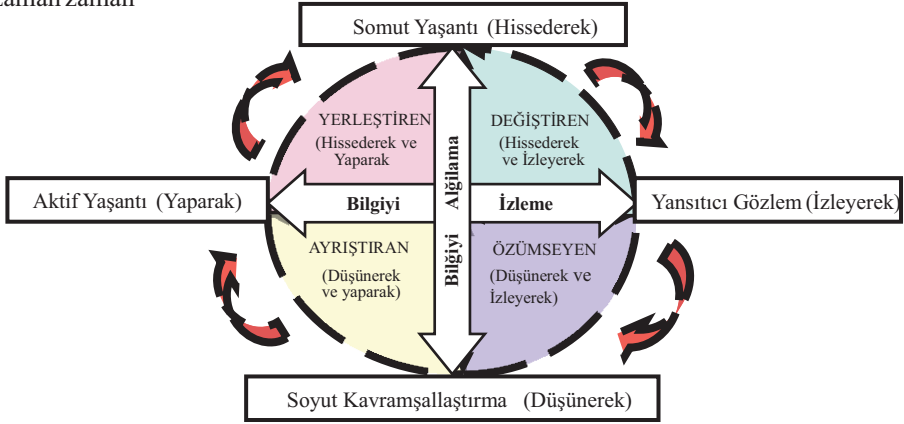
Yansıtıcı Gözlemler-YG (Reflective Observation-RO): Gözlemleyerek öğrenmeyi tercih ederler (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993). Bu bireyler aktif olarak katılmadan, farklı bakış açılarının gözlemlerini dikkatlice yaptıktan sonra karar verirler. Konferans türü dersler onlar için yararlıdır. Öğretmenlerin hem o konuda uzman hem de rehberlik eden birisi olmasını isterler (Clark, 2000). Bu öğrenme biçimini benimseyen kişilerin pratik uygulamalar yerine olayın özünü kavrama; doğru nedir, nasıl oluşur gibi sorulara yanıt aramaya çalışma; düşünce ve olayları sezgi yoluyla anlama; fikirlerin oluşmasında kendi düşünce ve duygularına güvenme; sabırlı, tarafsız ve dikkatli düşünerek karar verme konularında başarılı olduklarını belirtmiştir (Kolb, 1984).

Soyut Kavramsallaştırma-SK (Abstract Conceptualization-AC): Bir konu üzerinde düşünerek ve çözümlenmeler yaparak öğrenirler (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993). Bu bireyler sembollere karşı daha çok yakınlık gösterirler. Otorite tarafından yönlendirilmiş, sistematik analiz ve teorisinin uygulandığı öğrenme biçimlerinde iyi öğrenirler (Clark, 2000).

Bu öğrenme biçimine sahip kişilerin sistematik planlama yapma konusunda başarılı olduklarını savunmuştur. Problem çözümünde bilimsel yaklaşımları kullanarak düşünmeyi tercih ederler (Kolb, 1984).

Aktif deneyimler-AD (Active Experimentation-AE): En iyi yaparak öğrenilir (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993). Bu bireyler ödevler, tartışmalar, projelere aktif olarak katıldıklarında en iyi öğrenirler. Dışa dönüktürler. Dokunarak öğrenmeyi isterler (Clark, 2000). Bu öğrenme stiline sahip bireyler, çevrelerini ve içinde buldukları durumları değiştirme eğilimine sahiptirler. Bilimsel tek bir gerçekten çok işe yarayan ve kullanışlı olanı almayı tercih ederler (Kolb, 1984).

Dikey ve yatay çizgiler birbiriyle keşişir ve 4 tane çeyrek daire oluşturur. Buradan 4 tane kişisel öğrenme stili oluşur. Herkes bu 4 öğrenme biçiminin bileşeni bir öğrenme stiline sahiptir (Clark, 2000). Deneyimsel öğrenme kuramına göre, öğrenme bir döngüdür ve birey için zaman zaman

Sekil 1: Kolb Öğrenme Modeline

yukarıda açıklanan dört öğrenme biçiminden biri öncelik kazanır ve öğrenme yaşantısında bu döngüden sayısız kez geçilmesi kaçınılmazdır. Her bireyin, öğrenme stili de bu dört temel öğrenme biçiminin bileşenidir. Birleştirilmiş puanlar bireyin soyuttan somuta (SK-SY), aktiften yansıtıcıya (AY-YG) kadar farklı tercihlerini ortaya koymakta ve bireyin hangi öğrenme stiline sahip olduğunu göstermektedir (Kolb, 1984).

Yerleştiren (Accommodator): Yerleştiren öğrenci tipi Somut Yaşantı ve Aktif Yaşantı öğrenme biçimlerinde yer almaktadır (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993). En önemli özellikleri bir şeyler yapma, yeni deneyimler içinde yer almalarıdır. Bu bireyler kendi yeteneklerinden ziyade bilgi için diğer insanlara son derece güvenirlir. Sezgisel bir deneme yapıma durumunda problem çözmeye meyillidirler. Açık fikirlidirler, değişimlere karşı kolay uyum sağlarlar, yaparak ve hissederek öğrenme söz konusudur (Clark, 2000).

Değiştiren (Diverger): Değiştiren öğrenci tipi, Somut Yaşantı ve Yansıtıcı Gözlem öğrenme biçimlerini kapsar. Düşünceleri biçimlendirirken kendi düşünce ve duygularını göz önüne alır (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993). Kolb'a göre bu öğrenme stiline sahip birey somut durumlara pek çok açıdan bakma konusunda çok başarılı olmakta, olaylar karşısında harekete geçmek yerine gözlem yapmayı tercih etmekte, beyin fırtınasında olduğu gibi farklı fikirlerin üretildiği durumlar üzerinde yoğunlaşmaktan zevk almaktadırlar. Öğrenme sürecinde sabırlı ve dikkatli olup, tarafsız yargılarda bulunabilirler (Kolb, 1984).

Özümsleyen (Assimilator): Özümsleyen öğrenci tipi, Soyut Kavramsallaştırma ve Yansıtıcı Gözlem öğrenme biçimlerini kapsar. Kavramsal modelleri yaratma en belirgin

özelliğidir. (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993). İzleyerek ve kavramlar yoluyla düşünerek öğrenirler. Güçlü yanları teorik model yaratmadaki yetenekleridir. İnsanlarla fazla ilgilenmezler. Bu tip bireyler planlama ya da araştırma yapılan bölümlerde görülür. Soyut kavramlar ve fikirlerle daha çok ilgilidirler (Clark, 2000).

Ayrıştırıcı (Converger): Ayrıştırıcı öğrenci tipi, Soyut Kavramsallaştırma ve Aktif Yaşantı öğrenme biçimlerini kapsar. Bu öğrenme biçiminde yer alan bireyler problem çözme konusunda başarılıdır. Birey problem çözerken sistemli olarak planlama yapar. Yaparak öğrenme önemlidir (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993). Bu bireyler sosyal ve kişiler arası etkinlikler yerine teknik sorunlarla uğraşmayı tercih etmektedirler. Bu kişiler herhangi bir konuda yargılamadan anlamaya çalışma; farklı türde bilgiler arayarak bilgi kaynaklarını arttırmaya ve olayların arkasındaki gerçeklere bakarak olayların sonuçlarını zihinde canlandırma gibi yeni beceriler edinmeye gereksinim duymaktadırlar (Kolb, 1984).

Konu ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırma bulgularına göre en çok ve en az tercih edilen öğrenme stiline sırasınca çalışılan farklı sınıf düzeyine (Peker ve Aydın, 2003; Özsoy, Yağdıran ve Öztürk, 2004; Arslan ve Babadoğan, 2005 ve Mutlu, 2005) ve gruplara göre (McCarthy, 1987; Lynch, Woelfl, ve Hanssen, 1998; Buch ve Bartley 2002; Demirbaş ve Demirkan, 2003; Harrelsen, Dunn Leaver ve Martin, 2003; Ergür, 1998; Halaçoğlu, 1999; Kılıç, 2002) farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Ülkemizdeki konu ile ilgili yapılan çalışmalar daha çok ortaöğretim ve üniversite öğrencileri üzerinde olmakla birlikte, ilköğretim düzeyinde yapılan çalışmalarda ilk sırada daha çok özümseyen öğrenme stili (Mutlu, 2005) ve ayrıştırıcı öğrenme stiline tercih edildiği (Arslan ve Babadoğan, 2005) belirlenmiştir.

Akkoyunlu (1995) öğrencilerin öğrenme stillerini bilmenin, eğitimcilere yetişkinlerin eğitimi için düzenlenecek öğrenme-öğretme ortamlarında nasıl bir yöntem geliştirecekleri konusunda yardımcı olabileceğini belirtmiştir. Bireylere bilgiye ulaşma, bilgiyi düzenleme, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi sunma ve iletişim kurma becerileri ile donanmış hale getirecek bir eğitim verilmesi gerekir (Akkoyunlu, 1995). Öğrenme stillerini bilen birey, öğrenme sürecindeki kuvvetli ve zayıf yönlerinin farkına varacak, dolayısı ile bu yönlerini geliştirecek türde çalışmalar yapmaya çalışacaktır. Bu durumun sonucunda da bir öğrencinin öğrenme stiline belirleyerek gerekli düzenlemeleri yapmak, öğrencinin başarısını arttıracaktır. Kişinin öğrenme stiline bilmesi kendi yaşamını kolaylaştırır. Öğrenme stillerine göre yapılan eğitimde daha başarılı bireyler yetişir. Bu nedenle, öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere yardımcı olacak farklı sınıf düzeylerindeki öğrenciler üzerinde yapılmış konu ile ilgili araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda bu araştırma, ilköğretim II. kademe (6. 7 ve 8. sınıf) öğrencilerinin öğrenme stillerinin demografik özellikleriyle ilişkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Belirlenen amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stillerine göre dağılımı nedir?
2. İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında manidar bir ilişki var mıdır?
3. İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile sınıf düzeyleri arasında manidar bir ilişki var mıdır?
4. İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile annelerinin eğitim durumları arasında manidar bir ilişki var mıdır?
5. İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile babalarının eğitim durumları arasında manidar bir ilişki var mıdır?
6. İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile ailelerinin gelir düzeyleri arasında manidar bir ilişki var mıdır?

2. YÖNTEM

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Bu model geçmişte ya da halen varolan bir durumu varolduğu şekliyle belimlemeyi amaçlayan araştırmalarda kullanılır (Karasar, 2004:77).

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2005–2006 eğitim-öğretim yılında Bolu İli Merkez İlçede bulunan 23 okulun ilköğretim II. kademesinde okuyan toplam 5715 (2936 E, 2779 K) öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın evreni çalışmanın yapıldığı yıl, 6. sınıfta okuyan 2040 öğrenciden (1058 E, 982 K), 7. sınıfta okuyan 1922 öğrenciden (997 E, 925 K), 8. sınıfta okuyan 1753 öğrenciden (881 E, 872 K) oluşmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu ise Bolu İli Merkez ilçede bulunan 23 okuldan küme örnekleme yöntemi ile seçilen 12 okul oluşturmuştur. İl merkezinde bulunan okullardan % 50'sine ulaşılabilmek için kura ile anketlerin uygulanacağı 12 ilköğretim okulu belirlenmiştir. Belirlenen her bir okulun ikinci kademe öğrencilerinin (6. 7. 8. sınıf) % 30'una okulda bulunan şubelerden tesadüfi yöntem (random) ile seçilerek ulaşılmaya çalışılmış ve çalışmaya toplam 1498 (781 E, 717 K) öğrenci katılmıştır. Örneklemi oluşturan toplam öğrencinin 510 (280 E, 230 K)'u 6. sınıfta, 500 (253 E, 247 K)'ü 7. sınıfta, 488 (248 E, 240 K)'i 8. sınıfta öğrenim görmektedir.

2.2. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanması için öğrencilere demografik özelliklerini belirlemek amacı ile 6 sorunun sorulduğu (okul ismi, sınıfı, cinsiyeti, annenin eğitim durumu, babanın eğitim durumu, ailenin gelir düzeyi), bir anket, öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek için Kolb'un (1985) geliştirdiği Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır. Kolb Öğrenme Stili Ölçeğinin 4 temel öğrenme stilinden elde edilen puanlar ile birleştirilmiş puanlarının iç tutarlılık güvenilirliği (Cronbach alpha katsayısı) yurt dışında ve yurt içinde hesaplanmış ve güvenilirlik katsayıları aşağıda verilmiştir.

Temel Öğrenme Biçimi	Kolb 1985'in Güvenirliliği	Aşkar ve Akkoyunlu'nun yaptığı Güvenirlilik
Cronbach-alpha	Güvenirlilik Katsayıları	Güvenirlilik Katsayıları
Somut Yaşantı	0,82	0,58
Yaşantıcı Gözlem	0,73	0,70
Soyut Kavramsallaştırma	0,83	0,71
Aktif Yaşantı	0,78	0,65
Soyut – Somut	0,88	0,77
Aktif – Yaşantı	0,81	0,76

Bu ölçek her bir öğrenme stiline tanımlayan 12 maddeden oluşur. Her bir madde dört öğrenme şeklini (Somut Yaşantı, Yansıtıcı Gözlem, Soyut Kavramsallaştırma ve Aktif Deneyimler) gösteren 4 cümle içerir (Kılıç, 2002). Maddedeki her bir öğrenme şeklini gösteren cümlelere verilen değerlerin toplamı 12 ile 48 arasında bir puanda değişir. Daha sonraki adım birleştirilmiş puanların elde edilmesidir. Bu işlem sonucunda çıkacak olan değer puanları ise -36 ile +36 arasında değişecektir. SK-SY de elde edilen pozitif puan öğrenmenin soyut, negatif bir puan öğrenmenin somut olduğunu gösterir. Aynı şekilde, AY-YG üzerinde elde edilen pozitif ve negatif puanlar, öğrenmenin aktif ya da yansıtıcı olduğunu göstermektedir. Birleştirilmiş puanların elde edilmesiyle Şekil 1'de gösterilen diyagramda iki puanın kesiştiği nokta bireye en uygun olan öğrenme stilini vermektedir (Aşkar ve Akkoyunlu,

1993).

Hazırlanan ölçekler 2005–2006 öğretim yılı ikinci yarıyılı sonunda örnekleme seçilen ilköğretim okullarındaki toplam 1498 ilköğretim ikinci kademe öğrencisine araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Anket uygulanmadan önce araştırmanın amacı öğrencilere açıklanmış ve dikkat edilmesi gereken noktalar söylenerek gerekli uyarılar yapılmıştır. Anketin uygulanacağı okullardaki öğrencilerin anketi cevaplama süreleri aynı tutulmuştur.

2.3. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile ilgili verilerin dağılımı için frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları ve cinsiyetleri, sınıf düzeyleri, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi ve ailenin gelir düzeyleri ile ilgili frekans ve yüzde dağılımlarının karşılaştırılması için Ki-Kare (X^2) Testi kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

3. BULGULAR

Araştırma Sorusu 1: İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stillerine göre dağılımı nedir?

Çalışmaya katılan ilköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stillerine ait frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stillерinin Yüzde ve Frekans Dağılımı

Sınıf	Öğrenme Stili								Toplam	
	Yerleştiren		Değiştiren		Ayrıştırıcı		Özümseyen			
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
6.	98	19,2	205	40,2	106	20,8	101	19,8	510	100
7.	95	19,0	197	39,4	92	18,4	116	23,2	500	100
8.	88	18,0	159	32,6	99	20,3	142	29,1	488	100
Toplam	281	18,8	561	37,4	297	19,8	359	24,0	1498	100

Tablo 1 incelendiğinde, araştırma kapsamındaki 6. sınıf öğrencilerin %19,2’sinin (n=98) Yerleştiren öğrenme stiline, %40,2’sinin (n=205) Değiştiren öğrenme stiline, %20,8’inin (n=106) Ayrıştırıcı öğrenme stiline ve %19,8’inin (n=101) Özümseyen öğrenme stiline; 7. sınıf öğrencilerin %19,0’unun (n=95) Yerleştiren öğrenme stiline, %39,4’ünün (n=197) Değiştiren öğrenme stiline, %18,4’ünün (n=92) Ayrıştırıcı öğrenme stiline ve %23,2’sinin (n=116) Özümseyen öğrenme stiline ve 8. sınıf öğrencilerin %18,0’inin (n=88) Yerleştiren öğrenme stiline, %32,6’sının (n=159) Değiştiren öğrenme stiline, %20,3’ünün (n=99) Ayrıştırıcı öğrenme stiline ve %29,1’inin (n=142) Özümseyen öğrenme stiline sahip olduğu belirlenmiştir. Araştırma kapsamındaki toplam öğrencilerin ise %18,8’inin (n=281) Yerleştiren öğrenme stiline, %37,4’ünün (n=516) Değiştiren öğrenme stiline, %19,8’inin (n=297) Ayrıştırıcı öğrenme stiline ve %24,0’ünün (n=359) Özümseyen öğrenme stiline sahip olduğu belirlenmiştir.

Araştırma Sorusu 2: İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında manidar bir ilişki var mıdır?

Çalışmaya katılan öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasındaki ilişkiler Ki-Kare testi ile çözümlenmiş ve sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stilleri İle Cinsiyetleri Arasındaki İlişki

SINIF	ÖĞRENME STİLİ	CİNSİYET				TOPLAM		X ²	sd	p
		Erkek		Kız						
		f	%	f	%	f	%			
6.	Yerleştiren	42	15,0	56	24,3	98	19,2	7,220	3	0,065
	Değiştiren	120	42,9	85	37,0	205	40,2			
	Ayrıştıran	60	21,4	46	20,0	106	20,8			
	Özümseyen	58	20,7	43	18,7	101	19,8			
	TOPLAM	280	100	230	100,0	510	100			
7.	Yerleştiren	43	17,1	52	21,1	95	19,0	6,248	3	0,396
	Değiştiren	104	41,3	93	37,7	197	39,4			
	Ayrıştıran	51	20,2	41	16,6	92	18,4			
	Özümseyen	55	21,4	61	24,6	116	23,2			
	TOPLAM	253	100	247	100	500	100			
8.	Yerleştiren	42	16,9	46	19,2	88	18,0	6,910	3	0,075
	Değiştiren	93	37,5	66	27,5	159	32,6			
	Ayrıştıran	42	16,9	57	23,8	99	20,3			
	Özümseyen	71	28,6	71	29,6	142	29,1			
	TOPLAM	248	100	240	100	488	100			
TOPLAM	Yerleştiren	127	16,3	154	21,5	281	18,8	13,092	3	0,042*
	Değiştiren	317	40,6	244	34,0	561	37,4			
	Ayrıştıran	153	19,6	144	20,1	297	19,8			
	Özümseyen	184	23,5	175	24,4	359	24,0			
	TOPLAM	781	100	717	100	1498	100			

*p < 0.05

Tablo 2 incelendiğinde, ilköğretim II. kademedeki 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerin öğrenme stilleri, cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde fark göstermemiştir (Ki-Kare değerleri: 7,220; 6,248 ve 6,910, p>0.05). Ancak ilköğretim II. kademe çalışmaya katılan toplam öğrencilerin öğrenme stillerinin, cinsiyetlerine göre anlamlı düzeyde farklı olduğu belirlenmiştir (X²= 13,092, p=0.042). Bu sonuca göre, kız ve erkek öğrencilerin farklı öğrenme stilleri için dağılımları incelendiğinde, erkek öğrenciler (n=781) birinci sırada Değiştiren öğrenme stilini, en son sırada ise Yerleştiren öğrenme stilini tercih ederken, kız öğrenciler (n=717) birinci sırada Değiştiren öğrenme stilini, son sırada ise Ayrıştıran öğrenme stilini tercih ettikleri belirlenmiştir.

Araştırma Sorusu 3: İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile sınıf düzeyleri arasında manidar bir ilişki var mıdır?

Çalışmaya katılan İlköğretim II. kademe öğrencilerinin sahip oldukları öğrenme stilleri ile sınıf düzeyleri arasındaki ilişkiler Ki-Kare testi ile çözümlenmiş ve sonuçları Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stilleri İle Sınıf Düzeyleri Arasındaki İlişki

ÖĞRENME STİLİ	Sınıf						TOPLAM		X ²	sd	p
	6.		7.		8.		f	%			
	f	%	f	%	f	%					
Yerleştiren	98	34,9	95	33,9	88	31,3	281	100	14,806	6	0,022*
Değiştiren	205	36,5	197	35,1	159	28,3	561	100			
Ayrıştıran	106	35,7	92	31,0	99	33,3	297	100			
Özümseyen	101	28,1	116	32,3	142	39,6	359	100			
<i>TOPLAM</i>	<i>51</i>	<i>34,</i>	<i>50</i>	<i>33,</i>	<i>48</i>	<i>32,</i>	<i>149</i>	<i>10</i>			
	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>0</i>			

*p < 0.05

Tablo 3 incelendiğinde, çalışmaya katılan tüm öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile sınıf düzeylerine arasında manidar bir ilişkinin var olduğu görülmektedir ($X^2=14,806$, $p=0,022$). Çalışmaya katılan öğrencilerin sınıf düzeyine göre öğrenme stilleri dağılımları incelenecek olursa, öğrencilerin birinci sırada Değiştiren öğrenme stilini, ikinci sırada Özümseyen öğrenme stilini, üçüncü sırada Ayrıştıran öğrenme stilini ve son olarak da Yerleştiren öğrenme stilini tercih ettikleri açıkça görülmektedir.

Araştırma Sorusu 4: İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile annenin eğitim düzeyi arasında manidar bir ilişki var mıdır?

Çalışmaya katılan öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile annenin eğitim düzeyi arasındaki ilişkiler Ki-Kare testi ile çözümlenmiş ve sonuçları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stilleri İle Annenin Eğitim Düzeyi Arasındaki İlişki

Sınıf	Öğrenme Stili	Annenin Eğitim Durumu						Toplam	X ²	sd	p
		Değiştirir Vazir	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Yüksek Lisans				
6.	Yerleştiren	f 2	59	12	18	5	2	98	17,320	15	0,300
		% 10	21,3	14,5	19,6	16,7	25,0	19,2			
	Değiştiren	f 11	108	38	38	8	2	205			
		% 55,0	39,0	45,8	41,3	26,7	25,0	40,2			
	Ayrıştıran	f 5	57	17	16	11	0	106			
	% 25,0	20,6	20,5	17,4	36,7	0	20,8				
7.	Özümseye	f 2	53	16	20	6	4	101	13,414	15	0,570
		% 10,0	19,1	19,3	21,7	20,0	50	19,8			
	Yerleştiren	f 2	53	12	22	6	0	95			
		% 11,8	19,4	15,8	24,4	14,3	0	19,0			
	Değiştiren	f 7	114	32	27	16	1	197			
	% 41,2	41,8	42,1	30,0	38,1	50,0	39,4				
8.	Ayrıştıran	f 5	41	17	17	11	1	92	20,116	15	0,168
		% 29,4	15,0	22,4	18,9	26,2	50,0	18,4			
	Özümseyen	f 3	65	15	24	9	0	116			
		% 17,6	23,8	19,7	26,7	21,4	0	23,2			
	Yerleştiren	f 7	43	16	11	11	0	88			
	% 38,9	17,0	17,0	13,9	26,8	0	18,0				
Toplam	Değiştiren	f 5	84	27	27	15	1	159	9,741	15	0,836
		% 27,8	33,2	28,7	34,2	36,6	33,3	32,6			
	Ayrıştıran	f 1	45	26	22	4	1	99			
		% 5,6	17,8	27,7	27,8	9,8	33,3	20,3			
	Özümseyen	f 5	81	25	19	11	1	142			
	% 27,8	32,0	26,6	24,1	26,8	33,3	29,1				
Toplam	Yerleştiren	f 11	155	40	51	22	2	281	9,741	15	0,836
		% 20,0	19,3	15,8	19,5	19,5	15,4	18,8			
	Değiştiren	f 23	306	97	92	39	4	561			
		% 41,8	38,1	38,3	35,2	34,5	30,8	37,4			
	Ayrıştıran	f 11	143	60	55	26	2	297			
	% 20,0	17,8	23,7	21,1	23,0	15,4	19,8				
Toplam	Özümseyen	f 10	199	56	63	26	5	359	9,741	15	0,836
		% 18,2	24,8	22,1	24,1	23,0	38,5	24,0			

Tablo 4 incelendiğinde, ilköğretim II. kademedeki, 6., 7., ve 8. sınıf öğrencilerinin ve çalışmaya katılan toplam öğrencilerin öğrenme stilleri, annenin eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde fark göstermemiştir (Ki-Kare değerleri: 17,320; 13,414; 20,116 ve 9,741, $p>0.05$). Bu sonuca göre, annesinin eğitimi farklı olan ilköğretim öğrencileri benzer öğrenme stilini tercih etmektedirler. Annesi okuryazar olmayan öğrencilerin en çok %41,8 oranında Değiştiren; ilkokul mezunu olanların en çok % 38,1 oranında Değiştiren; ortaokul mezunu olanların en çok % 38,3 oranında Değiştiren; lise mezunu olanların en çok % 35,2 oranında Değiştiren; üniversite mezunu olanların ise en çok % 38,5 oranında Özümseyen öğrenme stilini tercih ettikleri görülmektedir.

Araştırma Sorusu 5: İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile babanın eğitim düzeyi arasında manidar bir ilişki var mıdır?

Çalışmaya katılan öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile babanın eğitim düzeyi arasındaki ilişkiler Ki-Kare testi ile çözümlenmiş ve sonuçları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stilleri İle Babanın Eğitim Düzeyi Arasındaki İlişki

Sınıf	Öğrenme Stili	Babanın Eğitim Durumu						X ²	sd	P		
		DeğilOkur Yazar	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Yüksek Lisans					
6	Yerleştiren	f	0	31	20	31	10	6	21,829	21	0,409	
		%	0	21,2	17,5	20,1	13,7	31,6				19,2
	Değiştiren	f	1	60	57	54	26	7				205
		%	50	41,0	49,1	35,1	35,6	36,8				40,2
	Ayrıştırılan	f	1	28	21	32	22	2				106
		%	50,0	19,2	18,4	20,1	30,1	10,5				20,8
Özümseyen	f	0	27	17	38	15	4	101				
	%	0	18,5	14,9	24,7	20,5	21,1	19,8				
7	Yerleştiren	f	2	35	17	23	17	1	95	31,203	15	0,008 *
		%	33,3	24,1	15,7	16,1	20,2	7,1	19			
	Değiştiren	f	2	59	55	50	23	8	197			
		%	33,3	40,7	50,9	35	27,4	57,1	39,4			
	Ayrıştırılan	f	1	25	16	22	25	3	92			
		%	16,7	17,2	14,8	15,4	29,8	21,4	18,4			
Özümseyen	f	1	26	20	48	19	2	116				
	%	16,7	17,9	18,5	33,6	22,6	14,3	23,2				
8	Yerleştiren	f	2	28	12	26	18	2	88	8,442	15	0,905
		%	25,0	19,4	13,2	17,7	20,5	20,0	18,0			
	Değiştiren	f	2	45	31	49	28	4	159			
		%	25,0	31,3	34,1	33,3	31,8	40,0	32,6			
	Ayrıştırılan	f	1	22	23	34	17	2	99			
		%	12,5	15,3	25,3	23,1	19,3	20,0	20,3			
Özümseyen	f	3	49	25	38	25	2	142				
	%	37,5	34,0	27,5	25,9	28,4	20,0	29,1				
Toplam	Yerleştiren	f	4	94	49	80	45	9	281	31,626	21	0,064
		%	24,0	21,6	15,7	18,0	18,4	20,9	18,8			
	Değiştiren	f	5	164	143	153	77	19	561			
		%	31,3	37,7	45,4	34,5	31,4	44,2	37,4			
	Ayrıştırılan	f	3	75	60	88	64	7	297			
		%	18,8	17,2	19,2	19,6	26,1	16,3	19,8			
Özümseyen	f	4	102	62	24	59	8	359				
	%	25,0	23,4	19,8	27,9	24,1	18,6	24,0				

* $p<0,05$

Tablo 5 incelendiğinde, ilköğretim II. kademedeki 6. ve 8. sınıfta okuyan öğrencilerin ve çalışmaya katılan toplam öğrencilerin öğrenme stilleri, babanın eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde fark göstermemiştir (Ki- Kare değerleri; 21,829; 8,442 ve 31,626, $p>0.05$). Ancak, ilköğretim II. kademedeki 7. sınıf öğrencilerin öğrenme stillerin, babanın eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklı olduğu belirlenmiştir (Ki-Kare değeri 31,203, $p=0.008$). Bu sonuca göre, babasının eğitim düzeyi farklı olan ve 7.sınıfta okuyan ilköğretim öğrencileri farklı öğrenme stillerini tercih ederken, 6. ve 8. sınıfta okuyanlar ise benzer öğrenme stillerini tercih etmektedirler.

Araştırma Sorusu 6: *İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile ailenin gelir düzeyi arasında manidar bir ilişki var mıdır?*

Çalışmaya katılan öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile ailenin gelir düzeyi arasındaki ilişkiler Ki-Kare testi ile çözümlenmiş ve sonuçları tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stilleri İle Ailenin Gelir Durumu Arasındaki İlişki

Sınıf	Öğrenme Stilleri	Ailenin Gelir Durumu							Toplam	X ²	sd	p		
		250 ile 500 yıl arası	501 ile 750 yıl arası	751 ile 1000 yıl arası	arası 1001 ile 1250 yıl arası	arası 1251 ile 1500 yıl arası	arası 1501 ile 1750 yıl arası	arası 1751 ile 2000 yıl arası					arası 2001 ve üstü yıl	
6.	Yerleştiren	f	21	20	28	10	6	3	7	3	98	10,605	21	0,970
		%	21,4	20,4	28,6	10,2	6,1	3,1	7,1	3,1	100			
	Değiştiren	f	53	46	45	31	11	3	9	7	205			
		%	25,9	22,4	22,0	15,1	5,4	1,5	4,4	3,4	100			
	Ayrıştıran	f	24	21	31	13	8	0	6	3	106			
		%	22,6	19,8	29,2	12,3	7,5	,0	5,7	2,8	100			
	Özümseyen	f	24	22	26	14	6	3	3	3	101			
		%	23,8	21,8	25,7	13,9	5,9	3,0	3,0	3,0	100			
	Toplam	f	122	109	130	68	31	9	25	16	510			
		%	23,9	21,4	25,5	13,3	6,1	1,8	4,9	3,1	100			
7.	Yerleştiren	f	20	25	27	5	7	6	3	2	95	30,912	21	0,075
		%	21,1	26,3	28,4	5,3	7,4	6,3	3,2	2,1	100			
	Değiştiren	f	50	45	55	20	11	6	4	6	197			
		%	25,4	22,8	27,9	10,2	5,6	3,0	2,0	3,0	100			
	Ayrıştıran	f	11	16	27	21	9	3	4	1	92			
		%	12,0	17,4	29,3	22,8	9,8	3,3	4,3	1,1	100			
	Özümseyen	f	18	32	27	19	7	6	5	2	116			
		%	15,5	27,6	23,3	16,4	6,0	5,2	4,3	1,7	100			
	Toplam	f	99	118	136	65	34	21	16	11	500			
		%	19,8	23,6	27,2	13,0	6,8	4,2	3,2	2,2	100			
8.	Yerleştiren	f	11	21	22	16	9	6	1	2	88	19,290	21	0,567
		%	12,5	23,9	25,0	18,2	10,2	6,8	1,1	2,3	100			
	Değiştiren	f	27	29	50	17	15	9	7	5	159			
		%	17,0	18,2	31,4	10,7	9,4	5,7	4,4	3,1	100			
	Ayrıştıran	f	12	21	35	12	9	1	5	4	99			
		%	12,1	21,2	35,4	12,1	9,1	1,0	5,1	4,0	100			
	Özümseyen	f	19	35	39	18	13	3	6	9	142			
		%	13,4	24,6	27,5	12,7	9,2	2,1	4,2	6,3	100			
	Toplam	f	69	106	146	63	46	19	19	20	488			
		%	14,1	21,7	29,9	12,9	9,4	3,9	3,9	4,1	100			
Toplam	Yerleştiren	f	52	66	77	31	22	15	11	7	281	25,479	21	0,227
		%	18,5	23,5	27,4	11,0	7,8	5,3	3,9	2,5	100			
	Değiştiren	f	130	120	150	68	37	18	20	18	561			
		%	23,2	21,4	26,7	12,1	6,6	3,2	3,6	3,2	100			
	Ayrıştıran	f	47	58	93	46	26	4	15	8	297			
		%	15,8	19,5	31,3	15,5	8,8	1,3	5,1	2,7	100			
	Özümseyen	f	61	89	92	51	26	12	14	14	359			
		%	17,0	24,8	25,6	14,2	7,2	3,3	3,9	3,9	100			
	Toplam	f	290	333	412	196	111	49	60	47	1498			
		%	19,4	22,2	27,5	13,1	7,4	3,3	4,0	3,1	100			

Tablo 6 incelendiğinde, ilköğretim II. kademedeki okuyan ve çalışmaya katılan 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerin öğrenme stilleri, ailenin gelir durumuna göre anlamlı düzeyde fark göstermemiştir (Ki- Kare değerleri; 10,605; 30,912; 19,290 ve 25,479, $p>0.05$). Bu sonuca göre, ailesinin gelir düzeyi farklı olan öğrencilerin öğrenme stillerinin benzer olduğu söylenebilir. Ailenin gelir durumları farklı olan ve çalışmaya katılan toplam öğrencilerin birinci sırada Değiştiren öğrenme stiline, ikinci sırada Özümseyen öğrenme stiline, üçüncü sırada Ayırıştırıcı öğrenme stiline ve son sırada ise Yerleştiren öğrenme stiline sahip olduğu görülmektedir.

3. TARTIŞMA

Araştırmada 6. sınıf öğrencilerinin birinci sırada Değiştiren öğrenme stiline, ikinci sırada Ayırıştırıcı öğrenme stiline, üçüncü sırada Özümseyen öğrenme stiline ve dördüncü sırada Yerleştiren öğrenme stiline; 7. sınıf öğrencilerin birinci sırada Değiştiren öğrenme stiline, ikinci sırada Özümseyen öğrenme stiline üçüncü sırada Yerleştiren öğrenme stiline ve dördüncü sırada Ayırıştırıcı öğrenme stiline; 8. sınıf ve çalışmaya katılan toplam öğrencilerin birinci sırada Değiştiren öğrenme stiline, ikinci sırada Özümseyen öğrenme stiline, üçüncü sırada Ayırıştırıcı öğrenme stiline ve dördüncü sırada Yerleştiren öğrenme stiline sahip oldukları belirlenmiştir (Tablo 1). 6. 7. 8. sınıfların ve çalışmaya katılan toplam öğrencilerin en çok tercih ettikleri öğrenme stili Değiştiren öğrenme stildir. Elde edilen bu bulgular farklı düzeylerdeki öğrenciler ile yapılan bazı araştırmalar ile desteklenmektedir (Ergür, 1998; Demirbaş, 2001). Ergür (1998) çalışmasını üniversitede dört yıllık lisans programında okuyan öğrenci ve öğretim üyeleri üzerine yapmış ve erkek öğrencilerin ve öğretim üyelerinin birinci sırada değiştiren öğrenme stili tercih ettikleri belirlenmiştir. Demirbaş (2001) ise çalışmasını üniversite 1. sınıfta okuyan öğrenciler üzerinde yapmış ve öğrencilerin birinci sırada Değiştiren, ikinci sırada Özümseyen, 3. sırada Ayırıştırıcı ve 4. sırada Yerleştiren öğrenme stili tercih ettikleri belirlenmiştir. Ancak elde edilen bu sonucun, çalışma yapılan örneklem grubunun yaş özelliğine göre değişiklik göstereceği göz önünde tutulmalıdır.

Bununla beraber farklı çalışmalarda öğrencilerin birinci sırada tercih ettikleri öğrenme stilleri farklılık göstermektedir. Bunlardan birinci sırada Özümseyen, dördüncü sırada Yerleştiren öğrenme stili tercih edilen araştırmalar (Aşkar, ve Akkoyunlu, 1993; Mutlu, 2005; Peker, 2003; Özkan, Sungur ve Tekkaya, 2004; Kaf Hasırcı, 2006; Barmeyer, 2004; Jones, Reichard ve Mokhtari, 2003), birinci sırada Ayırıştırıcı, dördüncü sırada Yerleştiren öğrenme stili tercih edilen araştırmalar (Arslan ve Babadoğan, 2005; Özsoy, Yağdıran ve Öztürk, 2004) ve birinci sırada birkaç öğrenme stiline de tercih edilen araştırmalar (Harrelsen, Dunn L. ve Martin, 2003) bulunmaktadır.

Konu ile ilgili yapılan araştırma bulgularının birbirinden farklı çıkmasının nedenleri arasında araştırma yapılan gruplarının farklı yaş gruplarında olması, ölçeğin farklı derslerde verilmesi, birey sayısının farklılığı (denek sayısının az ya da çok olması öğrenme stillerinin tercih sırasını değiştirebilir), araştırmalarda kullanılan ölçeklerin farklı olması ve çalışma yapılan illerin ve okulun içinde bulunduğu sosyo-kültürel özelliklerin farklı olması sayılabilir. Ayrıca, çalışma sonuçlarındaki farklılıklar özellikle 6. sınıftaki öğrencilerin somut işlemler döneminden soyut işlemler dönemine geçiş dönemlerinde olmasından, ama tamamen soyut işlemlere geçiş dönemini geçekleştirememelerinden kaynaklanıyor olabilir.

Konu ile ilgili daha çok yurt dışında yapılan araştırma bulgularında ise en çok ve en az tercih edilen öğrenme stiline sırasının farklılaştığı görülmektedir (Lynch, Woelfl, ve Hanssen, 1998; Harris, Dwyer ve Leeming, 2003; Terrel, 2002; Buch ve Bartley 2002). Bu araştırmanın bulgularının yapılan araştırma bulgularından farklı çıkmasının sebepleri arasında çalışmaların farklı yaş gruplarında yapılması, çalışmaya katılan öğrenci sayısı, öğrencilerin eğitim

alanlarının farklı olması, kullanılan öğrenme stili envanterlerinin farklı olması ve bir çok araştırmaya katılan öğrencilerin üniversitede okumalarından dolayı kendilerini daha iyi tanıma fırsatı bulmaları sayılabilir.

İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında 6. 7. ve 8. sınıflara ayrı ayrı bakıldığında manidar bir farklılık göstermemektedir. Ancak, araştırmaya katılan bütün öğrencilerde cinsiyete göre öğrenme stillerinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur (Tablo 2). Öğrenme stili ile cinsiyet arasındaki ilişkiyi inceleyen bazı araştırmalarda öğrenme stilleri tercihlerinin cinsiyete göre değişmediği (Uzunıryaki, Bilgin ve Geban, 2004; Arslan ve Babadoğan, 2005; İlhan, 2002; Fer, 2003; Kabadayı, 2004; Özen ve Arsal, 2006; Jones, Reichard ve Mokhtari, 2003; Barmeyer, 2004), bazı araştırmalarda ise öğrenme stilleri tercihlerinin cinsiyete göre farklılaştığı (Peker, 2005; Tekaz, 2004) belirlenmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, ilköğretim II. kademesinde tercih edilen öğrenme stilleri cinsiyete göre benzerlik göstermektedir. Bu nedenden dolayı, derslerin işlenmesi sırasında öğretmenlerin kız ve erkek durumunu dikkate alarak, kız ve erkekleri ayırarak ya da her birine farklı etkinlikler yaptırmak gibi düşünceyle hareket etmemeleri gerekir. Ancak, bu yaştaki kız ve erkek öğrenciler benzer şekilde öğrenirken, fiziksel gelişim özelliklerinin bu yaşlarda farklılaşmasından dolayı öğretmenler bu hususu dikkate alabilirler.

Araştırmaya katılan öğrencilerde cinsiyete göre sınıf düzeyinde değil fakat toplamda öğrenme stilinde anlamlı bir farklılık çıkmasının nedeni olarak, öğrenci sayılarının sınıflara göre kız erkek oranındaki farklılık olduğu söylenebilir. Ayrıca, denek sayısı arttıkça ayrışmaların ortaya çıkması da doğaldır. Kısaca öğrenci sayısının büyümesine bağlı olarak fark çıkmış sayılabilir. Bu sonuca benzer bulgular farklı çalışmalarda da elde edilmiştir (Erginer, 2002).

İlköğretim II. kademe öğrencilerin öğrenme stillerinin sınıf düzeylerine göre karşılaştırılması sonucunda, öğrencilerin öğrenme stilleri ile sınıf düzeyleri arasında manidar bir fark bulunmuştur (Tablo 3). Bu sonuca göre farklı sınıf düzeyinde okuyan öğrencilerin, farklı öğrenme stillerini tercih ettikleri söylenebilir. İncelenen çeşitli çalışmalarda sınıf düzeyine göre öğrenme stillerinde anlamlı fark bulunurken (İlhan, 2002), bazı çalışmada ise anlamlı fark bulunmadığı (Dede ve Yaman, 2006; Kaf Hasırcı, 2006) belirlenmiştir. Araştırmaların sonuçları ile bu araştırmanın sonuçlarının paralellik göstermemesinin nedenleri arasında çalışmaya katılan öğrenci sayılarının farklılığı, çalışmaya katılan öğrencinin yaşlarının farklılığı ve çalışmaya katılan öğrencilerin sınıflara göre dağılımındaki öğrenci sayılarının birbirine yakın olmaması sayılabilir.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, ilköğretim II. kademe farklı sınıflarda okuyan öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme stilleri farklılık göstermektedir. Bu nedenden dolayı, derslerinin işlenmesi sırasında öğretmenlerin, sınıf durumunu ve düzeyini dikkate alarak derslerini işlemeleri gerekir. Öğretmenler farklı sınıf düzeylerinde farklı öğretim etkinlikleri ve yöntemleri kullanarak farklı öğrenme stillerine sahip olan öğrencilere ulaşmaya çalışmalıdır. Ayrıca öğretmenler farklı sınıf düzeyinde ders verirken farklı ve çeşitli materyallerden de yararlanmak yolu ile farklı öğrenme stillerini tercih eden öğrencilere ulaşabilirler.

Araştırmada ilköğretim II. kademe öğrencilerin öğrenme stilleri annelerinin eğitim durumlarına göre manidar bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiş ve 6., 7., 8. sınıf öğrencilerinin ve çalışmaya katılan toplam öğrencilerin öğrenme stilleri ile annenin eğitim durumu arasında manidar bir fark bulunmamıştır (Tablo 4). Bu sonuca göre anneleri farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin, benzer şekilde öğrenme stilini tercih ettikleri söylenebilir. Yapılan bazı araştırma sonuçları, elde edilen araştırma sonucunu desteklememektedir (Baran, 2000). Ancak, araştırmada 6. 7. 8. sınıf öğrencileri ve araştırmaya katılan toplam öğrencinin

öğrenme stillerinin annenin eğitim durumuna göre manidar bir farklılık göstermemesinin sebepleri arasında, çalışmaya katılan öğrencilerin annelerinin benzer eğitim düzeylerine sahip olmaları, öğrencilerin şehir merkezindeki okullardan seçilmeleri ve ailelerin benzer imkanları çocuklarına sunmaları olabilir.

Araştırmada ilköğretim II. kademedeki okuyan öğrencilerinin öğrenme stilleri babanın eğitim durumlarına göre karşılaştırılmış ve 6. ve 8. sınıfta okuyan öğrencilerin ve çalışmaya katılan toplam öğrencilerin öğrenme stilleri ile babanın eğitim durumu arasında manidar bir farklılık bulunmamıştır. Ancak 7. sınıf öğrencilerin öğrenme stilleri ile babanın eğitim durumu arasında manidar bir fark bulunmuştur (Tablo 5). Bu sonuca göre, 7. sınıfta okuyan öğrencilerin öğrenme stilleri baba eğitim seviyesine göre değişirken, 6 ve 8. sınıfta okuyan öğrencilerin öğrenme stilleri baba eğitim seviyesine göre farklılık göstermemiştir. Öğrenme stili bireye özgüdür, bir başka kişinin etkisinden etkilenmemektedir. Öğrenci nasıl öğreneceğini ve bilgiyi nasıl yapılandıracağını kendi seçer ve belirler. Anne veya babanın eğitim düzeyinin, çocuğun nasıl öğreneceğine etki etmesini beklemek “öğrenme bireyseldir” ilkesine ters düşmektedir. Anne ve baba eğitim seviyesi artıkça çocuğa sağlanacak imkanlar da artar ve çocuğa sağlanan imkanlar onarın işiterek mi, dokunarak mı, yoksa görenek mi öğreneceğine katkı getirebilir, fakat bu çalışmanın şehir merkezinde yapılmış ve babaların benzer eğitim seviyelerinde olmaları, çocuklarına benzer ortamları sağlamaları nedeniyle 6 ve 8. sınıflarda fark çıkmamış olabilir. Ancak derslerini anne babasıyla yapan çocukların öğrenme stilleri anne-babadan etkilenebilir. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş düzeyleri bireysel çalışmaya uygun olduğundan, öğrenme stillerinin anne-babadan etkilenmesini düşünmek doğru olmaz.

İlköğretim II. kademedeki okuyan öğrencilerinin öğrenme stillerinin ailenin gelir durumuna göre karşılaştırılması için yapılan Ki- Kare sonuçlarına göre iki değişken arasında manidar bir fark bulunmamıştır (Tablo 6). Bu sonuca göre, farklı gelir düzeylerine sahip öğrencilerin öğrenme stilleri birbirine benzer olduğu söylenebilir. Ailenin gelir durumunun öğrencinin öğrenme stili ile ilişkisinin olmaması, öğrenme stiline bireye özgü bir özellik olmasından kaynaklanıyor olabilir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, çalışmaya katılan öğrencilerin öğrenme stili tercihleri sırası ile değiştiren, özümseyen, ayırıştırıcı ve yerleştirendir. İlköğretim II. kademedeki okuyan öğrencilerin öğrenme stilleri cinsiyete ve sınıf düzeyine göre manidar fark gösterirken, anne ve babanın eğitim seviyesine ve ailenin gelir düzeyine göre manidar fark göstermediği belirlenmiştir. Sadece, 7. sınıfta okuyan öğrencilerin öğrenme stilleri babalarının eğitim seviyesine göre manidar düzeyde farklıdır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar göz önüne alınarak öneriler aşağıda belirtilmiştir:

1. Öğretmenler derslerinde tek bir öğrenme stilini dikkate almak yerine, bütün öğrenme stillerine uygun öğrenme-öğretme ortamları düzenlemeli ve farklı etkinlik ve yöntemleri kullanarak dersleri işleme yoluna gitmelidirler.

2. Derslerinin işlenmesi sırasında öğretmenler, sınıf düzeyini dikkate alarak derslerini işlemelidirler.

3. İlköğretim düzeyinde kız ve erkek öğrencilere benzer etkinlikler ile öğretim yapılabilir.

4. Öğrencilerin öğrenme stilleri belirlenerek, öğrenci ve aileler bilgilendirilmelidir. Böylece, öğrenciler kendi öğrenme stillerine uygun öğrenme etkinlikleri kullanabilir, aileler de çocuklarının öğrenme stillerine uygun ortamlar sağlayabilirler.

5. Öğretmen adaylarına konu ile yeterince bilgi verilerek ilerideki meslek

yaşantılarında öğrencilerine yardımcı olmaları sağlanabilir. Ayrıca ihtiyaç duyan öğretmenlere de hizmet içi eğitimler yoluyla öğrenme stilleri ile ilgili kurslar verilebilir.

KAYNAKÇA

- Akkoyunlu, B. (1995). “Bilgi Teknolojilerinin Okullarda Kullanımı ve Öğretmenlerin Rolü”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:11, ss.105-109.
- Aşkar, P.& Akkoyunlu, B. (1993). “Kolb Öğrenme Stili Envanteri”, Eğitim ve Bilim, Sayı:87, ss.37-47.
- Arslan, B. & Babadoğan, C. (2005). “İlköğretim 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Stillerinin Akademik Başarı Düzeyi, Cinsiyet ve Yaş ile İlişkisi”, Eğitim Araştırmaları Dergisi, Sayı:21, ss.35-48.
- Bahar, M. & Bilgin, İ. (2002). “Öğretmen adaylarının Öğrenme Stilleri ve Fen Bilgisi Dersine Karşı Tutumları Arasındaki İlişki”, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2 (2), ss.53-67.
- Bahar, M. & Bilgin, İ. (2003). “Öğrenme Stillerini İrdeleyen Bir Literatür Çalışması”, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1 (1), ss.41-70.
- Baran, A. (2000). “Üniversite Öğrencilerinin Çoklu Yetenek-Öğrenme Stilleri İle Benlik Saygısı Ve Sürekli Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişki”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Barmeyer, C. I. (2004). “Learning Styles and Their Impact on Cross-Cultural Training: An International Comparison in France, Germany and Quebec,” International Journal of Intercultural Relations, No 28, ss.577–594.
- Bilgin, İ. & Durmuş, S. (2003). “Öğrenme Stilleri ile Öğrenci Başarısı Arasındaki İlişki Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma” Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 3 (2), ss.381-400.
- Buch, K. & Bartley, S. (2002). “Learning Style and Training Delivery Mode Preference,” Journal of Workplace Learning. No: 1, ss.5-10.
- Clark, D. R. (2000). Kolb's Learning Style Inventory. Created May 29, 2000 Updated October 20, Clark 2000 from <http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/styles.html#kolb04.html>.2007.
- Dede, Y. & Yaman, S. (2006). “İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji ile Matematik Dersini Öğrenme Tercihleri” International Journal Environmental and Science Education, 1 (2), ss.172-180.
- Demirbaş, Ö. O. (2001). “The Relation of Learning Styles and Performance Scores of the Students in Interior Architecture Education”. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bilkent Üniversitesi Eğitim ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Demirbaş, Ö. O. & Demirkan, H. (2003). “Focus on Architectural Design Process Through Learning Styles”, Desining Studies, cilt:24, sayı:5, ss:437-456.
- Erginer, E. (2002). “Öğrenme Tipleri Envanterinin Geliştirilmesine Yönelik Model Araştırma”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Ergür Oktar, D. (1998). “Hacettepe Üniversitesi Dört Yıllık Lisans Programındaki Öğrenci ve Öğretim Üyelerinin Öğrenme Stillerinin Karşılaştırılması”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Felder, R. M. (1996). “Matters of style”, ASEE PRISM, 6 (4), ss.18-23.
- Fer, S. (2003). “Matematik, Fizik ve Kimya Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğrenme Biçemlerine Göre Kolay Öğrendikleri Öğrenme Etkinlikleri”, Çağdaş Eğitim, Sayı:304, ss.33–43.

- Halaçoğlu, M. (1999). "The Effect of Cognitive Styles on Learner Preferences", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Harris, R. N. & Dwyer, W. O. & Leeming, F. C. (2003). "Are Learning Styles Relevant in Web-Based Instruction," *Journal of Educational Computing Research*, 29 (1), ss.13-28.
- Harrelsen, G. L. & Dunn Leaver D. & Malissa, M. (2003). "Learning Styles of Athletic Training Educators", *Human Kinetics*, 8 (4), ss.62-64.
- İlhan, A. (2002). "İngilizce Kurslarına Devam Eden Kursiyerlerin Öğrenme Stilleri", Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Jones, C. , Reichard, C. & Mokhtari, K. (2003). "Are Students' Learning Styles Discipline Specific?", *Community College Journal of Research and Practice*, Sayı 27, ss.363-375.
- Kabadayı, A. (2004). "İlköğretim Öğrencilerinin Bilişsel Öğrenme Stilleri ve Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması: Konya İli Örneđi", *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:18, ss.1-16.
- Kaf Hasırcı, Ö. (2006). "Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri: Çukurova Üniversitesi Örneđi", *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 2 (1), ss:15-25.
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Kılıç, E. (2002). *Web Temelli Öğrenmede Baskın Öğrenme Stilinin Öğrenme Etkinlikleri Tercih ve Akademik Başarıya Etkisi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kolb, A. D. (1984). *Experiential Learning: Experience As The Source of Learning and Development*, New Jersey:Prentice Hall, Inc, Engle wood Cliffs, USA.
- Lynch, T.G., Woelfl, N.N., D.J. & Hanssen, C.S. (1998). "Learning Style Influences Student Examination Performance", *The American Journal of Surgery*, Sayı:176, ss.62-66.
- McCarty, B. (1987). *The 4MAT System: Teaching to Learning Styles with Right/Left Mode Techniques*. Barrington: Excel, Inc.
- Mutlu, M. (2005). "Öğrenme Stillерine Dayalı Fen Bilgisi Öğretimi", *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (2).
- Özen, R. & Arsal, Z. (2006). "The Learning Style Preferences of ELT Teacher Candidates," 2nd English Language Teaching Conference, *ELT Profession: Challenges and Prospects*, Yakın Dođu Üniversitesi, KKTC.
- Özkan, Ş., Sungur, S. & Tekkaya, C. (2004). "The Effect of Tenth Graders' Learning Style Preferences on Their Biology Achievement", *Eğitim ve Bilim*, 29 (134), ss.75-79.
- Özsoy, N., Yağdıran, E. & Öztürk, G. (2004). "Onuncu Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri ve Geometrik Düşünme Düzeyleri", *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, Sayı:16, ss.50-63.
- Peker, M. (2003). "Öğrenme Stilleri ve 4 MAT Yönteminin Öğrencilerin Matematik Tutum ve Başarılarına Etkisi", *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara.
- Peker, M. (2005). "İlköğretim Matematik Öğretmenliğini Kazanan Öğrencilerin Öğrenme Stilleri ve Matematik Başarısı Arasındaki İlişki", *Eğitim Araştırmaları*, Sayı: 21, ss.200-210.
- Peker, M. & Aydın, B. (2003). "Anadolu ve Fen Liselerindeki Öğrencilerin Öğrenme Stilleri", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (14), ss.167-172.
- Tekaz, S. (2004). "Genel Lise Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri". *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

- Terrel, S. R. (2002). "The Effect of Learning Styles on Doctoral Course Completion in a Web-based Learning Environment," *Internet and Higher Education*, No: 5, ss.345-352.
- Uzuntiryaki, E., İbrahim B. & Geban, Ö. (2004). "The Relationship Between Gender Differences and Learning Styles Preferences of Pre-Service Teachers At Elementary Level", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:26, ss.182-187.